

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΥΣ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ («GREENOVATORS») ΣΤΙΣ «ΠΡΑΣΙΝΕΣ» ΝΟΟΤΡΟΠΙΕΣ: ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΣΙΝΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ

Οι εννοιολογικές αποχρώσεις του ορισμού των «πράσινων» επαγγελμάτων

Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, (βλ. πλαίσιο) η νέα αναπτυξιακή στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ένα πιο πράσινο μέλλον. Η ενεργειακή κρίση που προκλήθηκε από τη σύγκρουση στην Ουκρανία έχει εντείνει τις προσπάθειες αυτές.

Όπως έχει καταδείξει το Cedefop, **νέα επαγγέλματα αναδύονται και τα υφιστάμενα αλλάζουν**, γεγονός που καθιστά απαραίτητη την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση σε όλους τους τομείς. Ορισμένα επαγγέλματα συνδέονται άμεσα με την πράσινη μετάβαση, για παράδειγμα οι εγκαταστάτες ηλιακών συλλεκτών, ωστόσο ο προσδιορισμός των «πράσινων» επαγγελμάτων δεν είναι πάντα τόσο εύκολος. Στο παρελθόν, η πράσινη μετάβαση αφορούσε τη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα, η οποία διευκόλυνε τον ορισμό και την επιχειρησιακή εφαρμογή της επαγγελματικής αλλαγής. Ωστόσο, η αυξανόμενη ένταση της κλιματικής κρίσης έχει διευρύνει τις προσπάθειες για τον περιορισμό των εκπομπών CO₂. Η μελέτη του Cedefop για το 2023 *From linear thinking to green growth mindsets [Από τη γραμμική σκέψη στο επιχειρηματικό πνεύμα που προάγει την πράσινη ανάπτυξη]* υπογραμμίζει την ανάγκη οι διάφοροι κλάδοι της οικονομίας να στραφούν από γραμμικά σε κυκλικά μοντέλα παραγωγής για να μειώσουν την κατανάλωση φυσικών πόρων. Η ευρύτερη αυτή προσέγγιση διαμορφώνει τη ζήτηση δεξιοτήτων.

Δεν υπάρχει ομοφωνία ως προς το τι είναι τα «πράσινα» επαγγέλματα ⁽¹⁾ και ως προς το πώς ορίζονται. Για παράδειγμα, ποια θα πρέπει να είναι τα κριτήρια που απαιτούνται για τη θέση εργασίας; Τα εργασιακά καθήκοντα ⁽²⁾ ή οι δεξιότητες; Μήπως θα έπρεπε να είναι ο χώρος εργασίας, **όπου οι θέσεις των μηχανικών παραγωγής ηλεκτρικών οχημάτων θα είναι «πράσινες» ενώ οι θέσεις των μηχανικών παραγωγής κινητήρων εσωτερικής καύσης θα είναι «καφέ»;** Ή μή-

πως θα έπρεπε να εφαρμοστεί κάποιο άλλο κριτήριο;

Καθώς τα περισσότερα επαγγέλματα είναι πιθανό να περιλαμβάνουν «πράσινα» και «μη πράσινα» καθήκοντα ή «πράσινες» και «μη πράσινες» δεξιότητες, η «πράσινη» **συνεχής κλίμακα** παρέχει μια ταξινομήση των επαγγελμάτων που διευκολύνει την κατανόηση των αλλαγών στις δεξιότητες. Ωστόσο, η έγκαιρη επικαιροποίηση αποτελεί επιτακτική ανάγκη για την αποτύπωση των αναδυόμενων πράσινων θέσεων εργασίας. Για παράδειγμα, η Διεθνής Τυποποιημένη Ταξινόμηση Επαγγελμάτων (ISCO-08), η οποία επικαιροποιήθηκε τελευταία το 2008, κατατάσσει πολλές θέσεις εργασίας που σχετίζονται με την πράσινη μετάβαση, όπως τους διευθυντές παραγωγής βιοκαυσίμων και τους διευθυντές μονάδων παραγωγής ενέργειας από βιομάζα, ως «Διευθυντές και ανώτερα διευθυντικά στελέχη επιχειρηματικών υπηρεσιών και διοίκησης που δεν κατατάσσονται αλλού».

Πλαίσιο. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

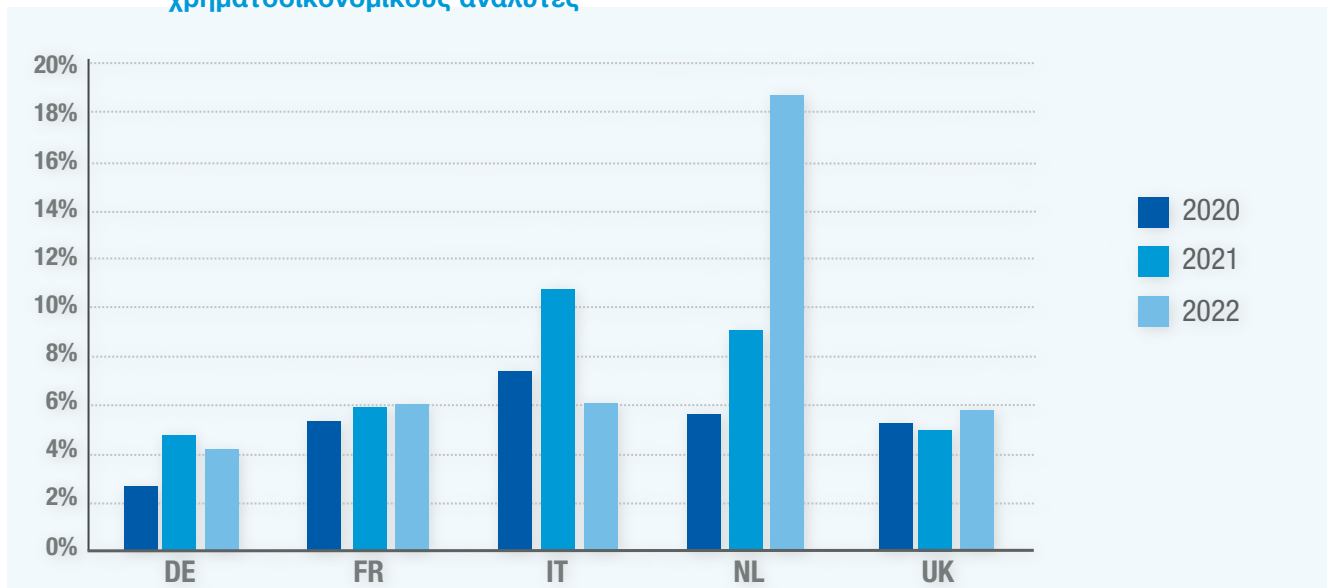
Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η οποία παρουσιάστηκε από την Επιτροπή στις 11 Δεκεμβρίου 2019, θέτει ως στόχο να καταστεί η Ευρώπη η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος έως το 2050. Το **ευρωπαϊκό νομοθέτημα** για το κλίμα κατοχυρώνει σε δεσμευτική νομοθεσία τη δέσμευση της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα και τον ενδιάμεσο στόχο της καθαρής μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990.

Κατά τη μετάβαση σε μια οικονομία μηδενικών καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, η ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την ικανότητά της να αναπτύξει και να κατασκευάσει τις καθарές τεχνολογίες που καθιστούν εφικτή αυτήν τη μετάβαση.

⁽¹⁾ Για παράδειγμα, βλ. Auktor, G.V. (2020). *Green industrial skills for a sustainable future*. United Nations Industrial Development Organisation.

⁽²⁾ Janser, M. (2018). *The greening of jobs in Germany: first evidence from a text mining-based index and employment register data*. IAB-Discussion Paper (14).

Γράφημα 1. Διεσδυτικότητα των «πράσινων» όρων στις διαδικτυακές αγγελίες θέσεων εργασίας για χρηματοοικονομικούς αναλυτές

Πηγή: WIH-OJA.

Είναι οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές «πράσινοι»;

Δεδομένων των δυσκολιών εντοπισμού «πράσινων» επαγγελμάτων με παρωχημένες ταξινομήσεις, το Cedefop έχει αναπτύξει μια προσέγγιση με γνώμονα τα δεδομένα: η προσέγγιση αυτή αντλεί πληροφορίες από [διαδικτυακές διαφημίσεις θέσεων εργασίας οι οποίες σχετίζονται με τις δεξιότητες που συνδέονται με την πράσινη μετάβαση](#) και ζητούνται από τους εργοδότες. Ο «πράσινος χαρακτήρας» αξιολογείται από τις δεξιότητες και τα καθήκοντα της θέσης εργασίας, όχι μόνο από τον τίτλο της.

Οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές αποτελούν μια χαρακτηριστική περίπτωση. Βοηθούν τις εταιρείες να αξιολογήσουν τις ευκαιρίες που προκύπτουν από πιο βιώσιμα και κυκλικά επιχειρηματικά μοντέλα, προϊόντα και υπηρεσίες και υποστηρίζουν τις επενδύσεις σε πράσινες λύσεις. Ωστόσο, δεν χρειάζονται όλοι οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές δεξιότητες που σχετίζονται άμεσα με την πράσινη μετάβαση. Στις Κάτω Χώρες, για παράδειγμα, πάνω από το 18 % των διαφημίσεων θέσεων εργασίας για τους ρόλους αυτούς αναφέρει «πράσινα» καθήκοντα και δεξιότητες, σε σύγκριση με το 4 % στη Γερμανία (Γράφημα 1). Η μελέτη σκοπιμότητας του Cedefop –η οποία καλύπτει τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιρλανδία, την Ιταλία, τις Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο– δείχνει ότι οι εργοδότες αναζητούν εργαζόμενους που είναι καινοτόμοι. Το χαρακτηριστικό αυτό προϋποθέτει μια οριζόντια δεξιότητα που παρέχει στους εργαζόμενους τη δυνατότητα να δημιουργούν και να προσαρμόζονται σε οποιαδήποτε αλλαγή, όχι μόνο στην πράσινη μετάβαση.

Σημαντικά επαγγέλματα για την πράσινη μετάβαση

Η εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας μπορεί να δημιουργήσει σχεδόν 2,5 εκατομμύρια επιπλέον θέσεις εργασίας σε όλους τους κλάδους και όλα τα επίπεδα δεξιοτήτων. Οι θέσεις εργασίας σε κλάδους ζωτικής σημασίας για την πράσινη μετάβαση, όπως η διαχείριση αποβλήτων, η ενέργεια, οι κατασκευές και η μεταποίηση, θα έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση της απασχόλησης. Ο επακόλουθος μετασχηματισμός των δεξιοτήτων απαιτεί σημαντικές επενδύσεις στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανεκπαίδευση.

Η πράσινη μετάβαση της οικονομίας της ΕΕ συμβαδίζει με την τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία. Τα επαγγέλματα που προωθούν την καινοτομία, ιδίως στον τομέα της μηχανικής και της έρευνας και ανάπτυξης, θα αποκτήσουν μεγαλύτερη σημασία. Μολονότι τα ποσοστά απασχόλησης των εν λόγω επαγγελμάτων είναι μικρά, εντούτοις είναι άκρως απαραίτητα για την υλοποίηση της πράσινης μετάβασης.

Μεταξύ των εν λόγω «νευραλγικών επαγγελμάτων», όπως τα αποκαλεί το Cedefop, περιλαμβάνονται τόσο τα υφιστάμενα επαγγέλματα, για παράδειγμα οι μηχανικοί επεξεργασίας αποβλήτων, όσο και τα νέα επαγγέλματα που συνδέονται με μια πιο βιώσιμη ανάπτυξη προϊόντων.

Επαγγέλματα όπως οι μηχανικοί εναλλακτικών καυσίμων, τα οποία μπορούν να αποτελέσουν έναυσμα για καινοτομία και «πράσινες» λύσεις, απαιτούν υψηλές δεξιότητες και επιβεβαιώνουν την τάση αναβάθμισης δεξιοτήτων που προβλέπεται στην [πρόβλεψη δεξιοτήτων του Cedefop για το 2023](#). Επαγγέλματα μέσης ειδίκευσης με πιο τεχνικά προφίλ, όπως οι διαχειριστές υπεράκτιων εγκαταστάσεων ανανεώσι-

Γράφημα 2. Σημαντικά επαγγέλματα για την πράσινη μετάβαση (επιλεγμένοι κλάδοι, εκτιμήσεις εμπειρογνομόνων)

Πηγή: Προοπτικές του Cedefop για τις πράσινες δεξιότητες στις πόλεις, τη διαχείριση αποβλήτων, την αγροδιατροφή και την κυκλική οικονομία.

μης ενέργειας και οι τεχνικοί βιοαερίου, διαδραματίζουν εξίσου κρίσιμο ρόλο.

Η ψηφιοποίηση, το έτερον ήμισυ της διπλής μετάβασης, αποτελεί βασικό κινητήριο μοχλό για την αλλαγή δεξιοτήτων και θέσεων εργασίας. Σημαντική ανάπτυξη αναμένεται στα επαγγέλματα που σχετίζονται με τις ΤΠΕ, τα οποία θα ενισχύσουν επίσης την πράσινη μετάβαση. Τα εν λόγω επαγγέλματα περιλαμβάνουν γενικούς και τομεακούς ρόλους, για παράδειγμα επαγγελματίες βελτιστοποίησης της διαλογής αποβλήτων και επιστήμονες δεδομένων, αλλά και ειδικούς στο ηλεκτρονικό εμπόριο.

Η μεγαλύτερη αυτοματοποίηση και η αυξανόμενη ανάγκη για εξειδικευμένους ρόλους που συνδέονται με την καινοτομία μπορούν επίσης να ευνοήσουν κάποια είδη θέσεων εργασίας σε ορισμένες επιχειρήσεις έναντι άλλων, καθώς **περισσότερα άτομα εργάζονται σε γραφεία σε σύγκριση με τις μονάδες παραγωγής.**

Η επίτευξη ενός πιο βιώσιμου και κυκλικού παραδείγματος καταδεικνύει τη σημασία πολλών επαγγελμάτων, συμπεριλαμβανομένων επαγγελμάτων πέραν του σχεδιασμού και της εφαρμογής της «πράσινης τεχνολογίας» και εκείνων που συνδέονται με την ψηφιοποίηση (Γράφημα 2).

Όπως επισημαίνεται στις **προοπτικές δεξιοτήτων του Cedefop σε τέσσερις κλάδους**, τα πρόσωπα που στελεχώνουν διευθυντικές θέσεις, για παράδειγμα οι διαχειριστές εφοδιαστικής και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, θα πρέπει να καθοδηγήσουν τις επιχειρήσεις προς την επίτευξη στόχων κυκλικής παραγωγής μέσω του σχεδιασμού και της υλοποίησης πιο βιώσιμων προϊόντων και υπηρεσιών. Τα επαγγέλματα που εντάσσονται στην κατηγορία «πράσινες καρδιές και

εγκέφαλοι» θα οδηγήσουν τους εργαζόμενους σε πιο βιώσιμες συμπεριφορές. Το σημαντικότερο είναι ότι επαγγέλματα όπως οι ειδικοί σε θέματα ανθρώπινων πόρων και οι εκπαιδευτές βιωσιμότητας σε κλαδικό επίπεδο μπορούν να διευκολύνουν τη μετάβαση των εργαζομένων και να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της έλλειψης δεξιοτήτων.

Εκτός από τις εξελίξεις στον χώρο εργασίας, η πράσινη μετάβαση επηρεάζει τους χώρους διαβίωσης των ανθρώπων. Οι πόλεις, οι οποίες φιλοξενούν τους περισσότερους πολίτες της ΕΕ, διαμορφώνουν σε σημαντικό βαθμό την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και ταυτόχρονα διαμορφώνονται από αυτήν. Ο ρόλος των πράσινων πολεοδομών είναι κρίσιμος προκειμένου οι πόλεις να γίνουν (πιο) πράσινες μέσω παραγόντων όπως οι ανθεκτικές υποδομές, ο χωροταξικός σχεδιασμός, η βιώσιμη κινητικότητα και η ενεργειακή απόδοση. Οι ειδικοί στον τομέα της συμμετοχής των πολιτών μπορούν να συμβάλουν στην υλοποίηση της μετάβασης, μεταφέροντας και καθιστώντας τους στόχους πολιτικής και τους τεχνικούς όρους σε πειστικά και ουσιαστικά μηνύματα για όλους.

Πράσινη ΕΕΚ για ένα πιο πράσινο μέλλον

Η αρχική και η συνεχής επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) είναι σημαντικές για την κάλυψη των μελλοντικών αναγκών σε δεξιότητες που προκύπτουν από την πράσινη μετάβαση.

Το **βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας** της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υποστηρίζει την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας της ΕΕ για την παραγωγή

γής των απαιτούμενων τεχνολογιών και προϊόντων μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Το σχέδιο περιλαμβάνει πρόταση πράξης για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, με σκοπό τον καθορισμό στόχων για τη βιομηχανική ικανότητα μηδενικών καθαρών εκπομπών και την παροχή μιας προβλέψιμης, απλουστευμένης και ταχείας ρυθμιστικής διαδικασίας που θα συμβάλει στην ανάπτυξη και την επέκταση της παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών. Το σχέδιο περιλαμβάνει την επιτάχυνση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση, την ανάπτυξη ανθεκτικών αλυσίδων εφοδιασμού και, κυρίως, δεξιοτήτων.

Όλοι οι κλάδοι ζωτικής σημασίας για την πράσινη μετάβαση που προσδιορίζονται στο βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας, μεταξύ των οποίων η διαχείριση αποβλήτων, οι κατασκευές και η ενέργεια, εξαρτώνται από θέσεις εργασίας μεσαίων δεξιοτήτων (στα επίπεδα ISCED 3 και 4), στις οποίες παρέχει συνήθως πρόσβαση η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Δεδομένης της αυξημένης διαθεσιμότητας των υψηλότερων επιπέδων ΕΕΚ, μπορεί να καλυφθεί όλο το φάσμα των αναγκαίων δεξιοτήτων στο πλαίσιο του εκάστοτε κλάδου. Για παράδειγμα, μολονότι η τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελεί την κύρια οδό που οδηγεί σε ορισμένα «νευραλικά επαγγέλματα», όπως είναι ο μηχανικός διαχείρισης αποβλήτων, η ΕΕΚ χρησιμοποιείται ολοένα και περισσότερο για την εκπαίδευση των εν λόγω επαγγελματιών. Αυτό συνδέεται επίσης με τις διαφορές που παρατηρούνται όσον αφορά την αρχαιότητα και τις δεξιότητες όσων ασκούν τα εν λόγω επαγγέλματα. Ενώ για τους μηχανικούς επεξεργασίας που ασχολούνται με τον σχεδιασμό και τη διαχείριση νέων τεχνολογιών απαιτείται πανεπιστημιακό πτυχίο, για τους χειριστές εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων και για άλλα συναφή προφίλ τεχνικών δεξιοτήτων απαιτούνται συνήθως επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση ή ανώτερα προσόντα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Η συνεχής ΕΕΚ διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην υποστήριξη της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της επανειδίκευσης των εργαζομένων. **Περιπτωσιολογικές μελέτες που διεξήχθησαν με πρωτοβουλία του Cedefop** εντόπισαν ορθές πρακτικές σε επιχειρήσεις που αυξάνουν την παρεχόμενη από αυτές κατάρτιση για τη βιωσιμότητα. Η κατάρτιση αυτή καλύπτει τους εργαζομένους σε όλα τα τμήματα και τα επαγγέλματα, από εκείνα που βρίσκονται κοντά στην κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα της επιχείρησης έως τη χρηματοδότηση και τα νομικά τμήματα, ώστε να τους βοηθήσει να κατανοήσουν και να ενσωματώσουν τις μεταβαλλόμενες περιβαλλοντικές απαιτήσεις.

Η στοχευμένη συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση μπορεί επίσης να βοηθήσει τις ευάλωτες ομάδες να στελεχώσουν θέσεις εργασίας

σε κρίσιμα «πράσινα» επαγγέλματα: υπό το πρίσμα αυτό, ισχυρό εργαλείο μπορούν να αποτελέσουν τα **μικρο-διαπιστευτήρια** για την πιστοποίηση της συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που δεν οδηγεί σε πλήρη προσόντα. Η ΕΕΚ πρέπει να καλύπτει το φάσμα των δεξιοτήτων που απαιτούνται σε σημαντικά επαγγέλματα για την πράσινη μετάβαση. Για παράδειγμα, οι πράσινοι πολυετόμοι δεν θα πρέπει μόνο να κατανοούν τα στοιχεία της βιοποικιλότητας, αλλά και να κατέχουν βασικές δεξιότητες μάρκετινγκ, διαπραγμάτευσης και προβολής.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση της εν εξελίξει επανάστασης των δεξιοτήτων ενδέχεται να καταστούν αναγκαίες κάποιες προσαρμογές του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ο στενότερος συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών –όπως οι κοινωνικοί εταίροι και οι πάροχοι κατάρτισης– είναι καίριας σημασίας για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη νέων κύκλων μαθημάτων και προγραμμάτων που ανταποκρίνονται στη ζήτηση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Τα υφιστάμενα προγράμματα ΕΕΚ πρέπει να επικαιροποιηθούν και να εμπλουτιστούν προκειμένου να παρέχουν ειδικές για κάθε θέση εργασίας και εγκάρσιες δεξιότητες σχετικά με την πράσινη μετάβαση. Η ΕΕΚ μπορεί να διευκολύνει τη μετάβαση από τη γραμμική στην κυκλική παραγωγή εφαρμόζοντας συστηματικά τις αρχές και τις διαδικασίες που σχετίζονται με την κυκλική οικονομία σε όλα τα προγράμματα σπουδών και τους κύκλους μαθημάτων, συμπεριλαμβανομένων των πρώτων ετών της εκπαίδευσης. Με το μέτρο αυτό ενισχύεται στο μέλλον η νοοτροπία της κυκλικότητας.

Οι δεσμοί μεταξύ των οικονομικών κλάδων και των κινητήριων δυνάμεων της αλλαγής που τους επηρεάζουν αποδίδουν αυξημένη σημασία στη διεπιστημονικότητα όσο αφορά την κατάρτιση για την κυκλική οικονομία. Υπάρχει περιθώριο για να συμπεριληφθούν σε ένα ευρύ φάσμα κύκλων μαθημάτων και προγραμμάτων ενότητες που έχουν αναπτυχθεί ειδικά για την πράσινη μετάβαση. Απαιτούνται περισσότεροι κύκλοι μαθημάτων με βάση τα προβλήματα, κατάρτιση για τη βιομηχανική συμβίωση, πιο προηγμένα προγράμματα αρχικής ΕΕΚ επιπέδου ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων (EQF) σε βασικές διαδικασίες της κυκλικής οικονομίας, καθώς και ανάπτυξη ενοτήτων που σχετίζονται με τις ΤΠΕ, προκειμένου να διευρυνθούν οι δυνατότητες μάθησης των εργαζομένων και να καλυφθούν οι ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Η μαθητεία και άλλες μορφές μάθησης με βάση την εργασία που παρέχονται μέσω της αρχικής ή της συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μπορούν να παρέχουν αποτελεσματικά δεξιότητες που προσδίδουν οικονομική αξία τόσο στους εκπαιδευόμενους όσο και στους εργοδότες. Μια μελέτη του Cedefop που διεξήχθη το 2022 κατέδειξε πώς η μάθηση στον χώρο εργασίας μπορεί να είναι

ιδιαίτερα σημαντική για την ενθάρρυνση των νέων να εισέλθουν σε **φαινομενικά μη ελκυστικούς τομείς που είναι σημαντικοί για την πράσινη μετάβαση**, όπως η διαχείριση αποβλήτων.

Η αποτελεσματική παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης αναδεικνύει τη σημασία της κατάρτισης των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών των σχολείων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε δεξιότητες κυκλικής οικονομίας, ώστε να παρέχονται στους εκπαιδευόμενους οι δεξιότητες για την προώθηση των πρακτικών κυκλικότητας. Η ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης με την τριτοβάθμια εκπαίδευση, η συμμετοχή σε συμπράξεις όπως κέντρα επαγγελματικής αριστείας ή «κόμβους» που προωθούν τη συστημική σκέψη και τις επιχειρηματικές δεξιότητες είναι σημαντικά μέτρα **για την κάλυψη των μελλοντικών αναγκών της κυκλικής οικονομίας σε δεξιότητες**.

Η συμπερίληψη πληροφοριών στον επαγγελματικό προσανατολισμό σχετικά με τις θέσεις εργασίας στους τομείς των επισκευών, της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησης, καθώς και η επέκταση της επικύρωσης της μη τυπικής και άτυπης μάθησης, μπορούν να συμβάλουν στην κάλυψη των μελλοντικών αναγκών της κυκλικής οικονομίας σε δεξιότητες.

Η πράσινη μετάβαση δεν περιορίζεται σε κλάδους όπως η ενέργεια, ή σε συγκεκριμένα επαγγέλματα όπως οι μηχανικοί περιβάλλοντος. Η πράσινη μετάβαση διατρέχει όλους τους τομείς και τα επαγγέλματα. Για παράδειγμα, οι κλιματικοί στόχοι της Ευρώπης για μηδενικές καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζονται και εφαρμόζονται τα προϊόντα και οι τεχνολογίες. Αυτό επηρεάζει το κανονιστικό πλαίσιο εντός του οποίου λειτουργούν η μεταποίηση και οι τομείς της διοίκησης και των οικονομικών, γεγονός που με τη σειρά του θα αλλάξει το περιεχόμενο και τον τρόπο λήψης των αποφάσεων για την ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας.

Οι αλλαγές αυτές διευρύνουν τα είδη των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την υλοποίηση της πράσινης μετάβασης: από τις «πράσινες» δεξιότητες, οι οποίες αρχικά νοούνταν κυρίως ως τεχνικής φύσεως και ειδικού χαρακτήρα σε σχέση με την εκάστοτε θέση εργασίας και αποσκοπούσαν στη μείωση των εκπομπών CO₂, στις δεξιότητες για την πράσινη μετάβαση που βασίζονται σε μια (πιο) πράσινη συνολική νοοτροπία. Τα πράσινα επαγγέλματα περιλαμβάνουν όχι μόνο εκείνα που τροφοδοτούν τις «πράσινες» τεχνολογικές αλλαγές και υποδομές, αλλά και εκείνα που στηρίζουν τη μετάβαση προς νέες, πιο κυκλικές και βιώσιμες οικονομίες και κοινωνίες στο πλαίσιο της ΕΕ. Η ανάγκη αυτής της αλλαγής υπογραμμίζει τη σημασία της ΕΕΚ και τον ρόλο που διαδραματίζει όχι μόνο στην παροχή δεξιοτήτων για την παραγωγή και την εφαρμογή τεχνολογιών, αλλά και στην ανάπτυξη πράσινων

νοοτροπιών για την καινοτομία και την υλοποίηση της πράσινης μετάβασης.

CEDEFOP

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης

Ενημερωτικό σημείωμα – 9186 EL

Αριθ. καταλόγου: T1-BB-23-005-EL-N

ISBN 978-92-896-3525-7, doi: 10.2801/332187

© Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop), 2023.

Τα ενημερωτικά σημειώματα εκδίδονται στα αγγλικά, τα γαλλικά, τα γερμανικά, τα ελληνικά, τα ισπανικά, τα ιταλικά, τα πολωνικά και τα πορτογαλικά, καθώς και στη γλώσσα της εκάστοτε χώρας που αναλαμβάνει την προεδρία της ΕΕ. Για να τα λαμβάνετε σε τακτική βάση, εγγραφείτε στην ακόλουθη διεύθυνση: www.cedefop.europa.eu/el/user/register

Άλλα ενημερωτικά σημειώματα και δημοσιεύσεις του Cedefop διατίθενται στον ιστότοπο: www.cedefop.europa.eu/EN/publications.aspx

Ευρώπης 123, Θεσσαλονίκη (Πυλαία), ΕΛΛΑΔΑ

Ταχυδρομική διεύθυνση: Cedefop service post, 57001, Θέρμη, ΕΛΛΑΔΑ

Τηλ. +30 2310490111, Φαξ +30 2310490020

Email: info@cedefop.europa.eu

www.cedefop.europa.eu